

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: J 1, 1 – 14

Text: 1 J 1,1 – 3

Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života. Ten život byl zjeven, my jsme jej viděli, svědčíme o něm a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven. Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem.

Milí přátelé, bratři a sestry, začínají Vánoce, vy jste v kostele, myslíte hlavně na to, jak je vám zima a jak co nejlépe prožít dnešní večer. A já mám k tomu něco rozumného říci. Dlouho jsem přemýšlel, co by to mělo být. Mohl bych třeba pro své štědrovečerní kázání zvolit něco optimistického, zahrát na romantickou strunu, pohladit po duši a vánočně vás naladit. Nebo bych naopak mohl poukázat na tvrdou realitu dnešního světa, dotknout se aktuálních témat, třeba „uprchlíci“ nebo „teroristické útoky“, mohl bych zabrousit i do politiky. A také bych mohl tato témata obratně využít, či spíše zneužít k obhajobě tradičních křesťanských hodnot. Jenže moje úloha je jiná a přesně vymezená. Mým úkolem je zvěstovat evangelium Ježíše Krista. Ale jak vám ho podat, aby z toho nebyly prázdné náboženské žvásty nebo od života odtržené vzdušné zámky? Nevím, zda se mi podaří sdělit nesdělitelné.

Evangelium, což je řecký výraz pro radostné poselství, není žádná ideologie ani naučený katechismus. Zvěstování evangelia je osobní svědectví. Evangelium lze předat jedině jako osobní zkušenost. Proto apoštol Jan říká: „Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života. Ten život byl zjeven, my jsme jej viděli, svědčíme o něm a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven. Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem.“ Tak mluví apoštol. Vypráví svoji zkušenost s Ježíšem. A každý křesťan, který chce stejným způsobem zvěstovat evangelium, musí také vyprávět svoji vlastní zkušenost s Ježíšem. Co pro něj Ježíš znamená a proč v něj věří. Ani já nemohu v tuto chvíli udělat nic jiného, než předat osobní zkušenost.

Co pro mě znamenají Vánoce, je tatáž otázka, jako: Co pro mě znamená, že se narodil Ježíš. Slavení Vánoc je záležitost mé víry. Jinak by tyto svátky byly jen prázdnou nafouknutou bublinou bez obsahu. A víra, která dává smysl této krásné křesťanské tradici, pro mě znamená, učinit podobnou zkušenost, o jaké hovoří evangelista Jan. On poznal Ježíše jako „Slovo života“. To je pochopitelně básnická metafora. Co je to „slovo života“? Jan v úvodu svého evangelia píše: „Na počátku bylo slovo.“ Ovšem ne slovo ledajaké. Když se na ten počátek podíváme a otevřeme si Bibli na první stránce, můžeme číst: „Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Bůh řekl: „Buď světlo!“ A bylo světlo.“ Naše západní civilizace, kde vládne devalvace slov, tomu nemůže dost dobře rozumět. Pro nás je slovo buď zvuk, nebo text, prostě nějaké sdělení, informace. Ne tak v hebrejském myšlení. Tam slovo znamená čin. Vyřčené slovo má moc něco způsobit. Vyřčené slovo vyvolává odezvu. Může přinést pokoj nebo vyvolat válku. Může někoho smrtelně ranit nebo vzburcovat k životu. Může ublížit i potěšit. Vyřknout slovo znamená projevit určitou moc.

To je, troufám si říct, i moje zkušenost. Moje vlastní víra je vlastně jen reakcí, odezvou na mocné Boží slovo. Slovo, které mě probouzí, motivuje a ponouká k plnému životu, tedy včetně jeho duchovního rozměru. Proto „slovo života“. Ten plnohodnotný život byl lidem zjeven v Ježíši Kristu. Pravý život není momentální kratochvílí přírody, nýbrž ho lze označit za věčný, který ani smrt nezruší. Tak nám to demonstroval Ježíš Kristus a tak o něm svědčí i apoštol Jan, když říká: „Ten život byl zjeven, my jsme jej viděli, svědčíme o něm a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven. Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem.“ To, co Jan říká je i moje

motivace ke zvěstování evangelia. Totiž „abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem.“ Slovo „společenství“ tu vyjadřuje onen niterný vztah k Bohu, k tomu, který se v Ježíši Kristu stal našim bližním.

Vánoce říkají: Bůh se nám přiblížil tak, že se stal jedním z nás, a skrze Ježíše Krista nám ukázal a připomenul naše pravé lidství, které jsme ztratili. Tedy to, že jsme byli stvořeni k obrazu Božímu - abychom zrcadlili Boží záměry a jeho lásku. Abychom se stali těmi, kteří nežijí jen svými biologickými potřebami, ale žijí jako vyšší bytosti, jako ti, kdo zrcadlí Boha. Přijmout Ježíše Krista znamená přijmout tento Boží obraz v nás, obraz nebeského Otce. Aby všichni, kdo nás poznají, mohli říci: „Celý tatínek!“ Evangelista Jan to píše dost jasně: „Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž se narodili z Boha.“ A tak každý, kdo opravdu věří v Syna Božího, kdo otevře dveře svého srdce, svého života, aby do něj mohl vstoupit Ježíš, ten se otevírá životu, pocházejícímu z Boha.

Chápu, že ne každému je blízká Janova řeč básnických metafor a mystické poezie. Proto jiní evangelisté volí pro sdělení evangelia spíše formu vyprávění příběhu. A tak, když chtějí říci, že se nemáme uzavírat Kristu, vyprávějí o zavřených dveřích betlémského hostince, kde neměli místa pro narození Spasitele. Když chtějí sdělit, že Bůh se nám přiblížil tak, aby nám ukázal pravé lidství, vyprávějí o narození děťátka. Když chtějí vyjádřit, že Bůh je tu i pro ty nejchudší a zapomenuté, nechají děťátko narodit se v chudém chlévě. A když mají vystihnout lidský strach o sebe sama, strach, že se nám bude Bůh příliš montovat do života, dají tomuto strachu podobu pyšného krále Heroda, který se snaží Ježíše zahubit. Tím nechci říci, že evangelisté uměle vytvořili legendu o narození Ježíše Krista. Spíše věřím, že šlo o Boží režii, podle které se vše děje tak, aby to mělo svoji symboliku a vypovídací hodnotu. Koneckonců, evangelisté sami vypovídají, že nesvědčí o nějakých svých představách a iluzích, ale o své životní zkušenosti: „Co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života.“

Bratři a sestry, ani já nemohu v této chvíli jinak, než skromně dosvědčit: Ježíš Kristus je i pro mě tím tvůrčím slovem života, tím, kdo formuje, tvoří a proměňuje můj život. A to přesto, že občas připomínám onu hospodu, kde pro Ježíše nebylo místo.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, pokorně vyznáváme, že i my před tebou zavíráme dveře a chceme si jako Herodes vládnout sami. Bojíme se, že bys nám příliš mluvil do života. Zjev i nám, že opravdový život je teprve v tom, když budeme žít tak, jak ty si to přeješ, když budeme odhalovat a uskutečňovat ten Boží obraz v nás. Prosíme, dej, ať tvé slovo života v nás rodí život, který pochází od Boha. Jen on má moc nás proměnit a dát našemu životu pravou náplň, hodnotu věčnosti a pravý smysl. Amen.*